

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَلٰی اٰلِ مُحَمَّدٍ وَرَحِّمِهِمْ

سوره مبارکه انشراح

شرح صدر و برنامه ریزی منظم به سوی خدا

بررسی واژگان سوره

شرح (نشرح)	هو بسط مخصوص في موضوع، و يقابله القبض.	شرح به معنای گسترش مخصوص در موضوعی است. در مقابل قبض است.
وضع (وضعنا)	هو جعل شيء في محل. فمفاهيم الانخفاض و الانحطاط و السقوط و الخشوع و الخسران و الترك و الافتراء و غيرها: إنّما هي من لوازم الأصل و آثاره باختلاف موارد الاستعمال و اقتضائها.	قرار دادن چیزی در محلی است. با توجه به موارد استفاده و لوازم و آثار آن، قابل توجه است که «قرار دادن» در مفهوم وضع با پایین گذاشتن همراه است.
وزر	إنّ الوزر صفة و يدلّ على ثقالة في شيء محمولة على شيء أو محلّ.	به سنگینی چیزی که بر محل یا چیز دیگری حمل شده، گویند.
نقض (أنقض)	هو نكث ما احكم و حلّه.	نقض به شکستن و باز کردن چیزی که محکم شده باشد گویند.
ظهرا ^۱	هو مطلق بدوّ في قبال البطون، بأى كيفة كان. و في الحيوان و الإنسان بلحاظ البدن: الجهة التي تقابل البطن، و في الإنسان أيضا قريب	به آشکار بودن واضح و قهری چیزی است. عضو بدن در انسان و حیوان است که در جهت مقابل بطن است. در پشت، قوت و

^۱ قاموس قرآن، ج ۴، ص ۲۷۵ : (به فتح ظ) پشت. معنی اصلی کلمه بنا بر قول راغب همین است و معانی دیگر به اعتبار آن است.

من هذا، فإنّ في ظهره من القوّة و التحمّل و الصلابة و الشدّة ما ليس في جهة البطن.	تحمّل و صلابت و شدت به نسبت بطن وجود دارد.
هو ما يقابل الخفض.	چیزی را در بلندا قرار دادن است.
رفع (رفعنا)	
هو التذکّر في قبال الغفلة و النسيان، و هذا المعنى أعمّ من التذکر بالقلب أو باللسان.	به یادآوری در مقابل فراموشی یا غفلت گویند. این معنی می‌تواند اعم از تذکر به قلب یا به زبان باشد.
ذکر	
هو ما يقابل اليسر أى شدّة في صعوبة و مضيقّة.	به سختی‌ها و تنگناهای شدید گفته می‌شود.
عسر	
هو سهولة في سعة، و يقابلها العسر.	به سهولت در کارها گفته می‌شود.
يسر	
هو التخلّي عن اشتغال.	از اشتغال خارج شدن را گویند.
فرغ(فرغت)	
هو تثبيت شيء في محلّ بالاقامة و الرفع الظاهر.	ثابت کردن چیزی در محلی با سرپا کردن آن است.
نصب (انصب)	
هو الميل الأكيد.	به میل فراوان گویند.
رغب(ارغب)	